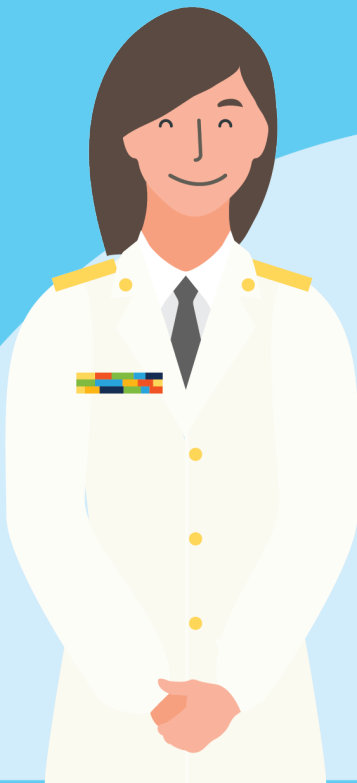

คู่มือการรักษาวินัย สำหรับข้าราชการ กระทรวงการต่างประเทศ

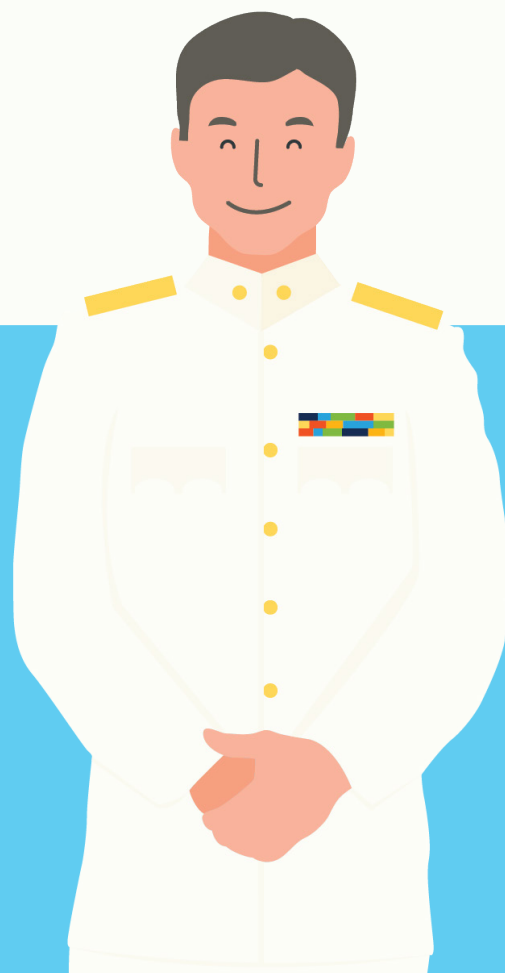
คู่มือการรักษาวินัย สำหรับข้าราชการ กระทรวงการต่างประเทศ

จัดทำโดย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
และส่วนวินัยและนิติการ สำนักบริหารบุคคล
กระทรวงการต่างประเทศ
๔๔๓ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

จัดทำฉบับแรก

เดือนกันยายน ๒๕๖๑

พระบรมราชโวก

ของ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการ มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ข้าราชการทุกฝ่ายทุกระดับ จึงต้องระมัดระวังการปฏิบัติทุกอย่างให้สมควรและถูกต้องด้วยหลักวิชา เหตุผล ความชอบธรรม ข้อสำคัญ เมื่อจะทำการใด ต้องคิดให้ดี โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น ให้รอบคอบและรอบด้าน เพื่อให้งานที่ทำบังเกิดผลดีที่เป็นประโยชน์แท้แต่อย่างเดียว

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

คำนำ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ของกระทรวงการต่างประเทศกับส่วนวินัยและนิติการ สำนักบริหารบุคคล กระทรวงการต่างประเทศ ได้ร่วมกันจัดทำ “คู่มือการรักษาวินัยสำหรับข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ข้อกำหนดทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ โดยอ้างอิงคำอธิบายต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในหนังสือคู่มือการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ. ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้แก่ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการรักษาวินัย ผลดีของวินัย โทษทางวินัย ข้อควรปฏิบัติ และข้อห้ามอันน่าจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้ข้าราชการประพฤติตนอย่างถูกต้อง ปฏิบัติงานได้เกิดผลดี และพึงหลีกเลี่ยงการกระทำใดที่อาจเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดทางวินัย โดยมีสาเหตุจากความไม่เข้าใจ

อนึ่ง ตัวอย่างที่ปรากฏในคู่มือฉบับนี้บางส่วนเป็นกรณีเกิดขึ้นจริง บางส่วนเป็นกรณีที่สมมติขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นร่วมกัน หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำพร้อมรับคำแนะนำ คำติชม เพื่อนำไปประกอบการจัดทำเครื่องมือในการปฏิบัติงานของกระทรวงการต่างประเทศ ในโอกาสต่อไป

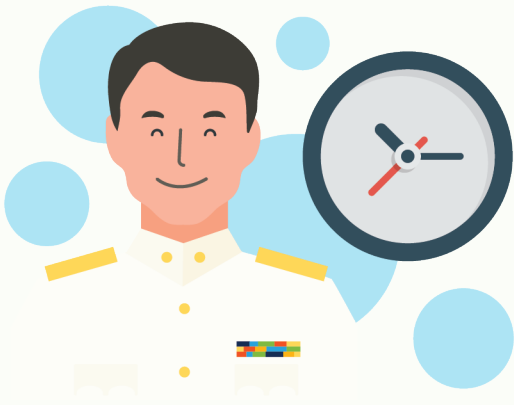
คณะผู้จัดทำ
กันยายน ๒๕๖๑

สารบัญ

๑. ความหมายและความสำคัญของการรักษาวินัยตามแนวทางที่ปรากฏในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑	๘
๒. วินัยต่อประเทศชาติ	
สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ	๑๑
๓. วินัยต่อประชาชน	
๓.๑ ต้อนรับ ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน	๑๓
๓.๒ ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ	๑๔
๔. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา	
๔.๑ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบราชการ	๑๖
๔.๒ ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา	๑๗
๔.๓ ไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ได้รับอนุญาต	๑๙
๕. วินัยต่อเพื่อนร่วมงาน	
๕.๑ สุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ	๒๑
๕.๒ ไม่กระทำการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ	๒๒
๕.๓ ไม่กระทำการอันเป็นการล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.	๒๓
๖. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ	
๖.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม และไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์	๒๕

๖.๒ ไม่ปฏิบัติหรือไม่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือไม่ปฏิบัติหรือไม่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต	๒๖
๖.๓ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๒๗
๖.๔ ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจและรักษาประโยชน์ของทางราชการ	๒๘
๖.๕ อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่	๒๙
๖.๖ ไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	๓๐
๖.๗ รักษาความลับของทางราชการ	๓๑
๖.๘ วางตัวเป็นกลางทางการเมืองและปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ	๓๒
๖.๙ ไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ	๓๓
๖.๑๐ ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน	๓๔
๖.๑๑ ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท	๓๕
๗. วินัยต่อตนเอง	
๗.๑ ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน	๓๗
๗.๒ ไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว	๓๘
๗.๓ ไม่กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก	๓๙

ความหมายและความสำคัญของการรักษา วินัยตามแนวทางที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ความสำคัญของการรักษาวินัย

ข้าราชการเป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารราชการและการปฏิบัติงานทุกอย่าง มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ข้าราชการจึงต้องทำตัวให้ประชาชนเชื่อถือ ไว้วางใจ และเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน เมื่อข้าราชการมีวินัยดี ประชาชนก็จะมี confiance ศรัทธาผู้นั้น และส่งผลให้ประชาชนศรัทธาในหน่วยงานและรัฐบาลโดยส่วนรวมอีกด้วย

ความหมายของวินัย

วินัย คือ การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (พระราชบัญญัติฯ) เช่น ต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ เป็นต้น

ผลดีของวินัย

ข้าราชการมีความภูมิใจที่ได้กระทำความดี ได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เป็นที่เชื่อถือของผู้บังคับบัญชา ได้รับความไว้วางใจในการมอบหมายให้ปฏิบัติงาน และเมื่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น ก็จะส่งผลให้ประชาชนศรัทธาต่อตัวข้าราชการ องค์กร และรัฐบาลในภาพรวมด้วย

โทษทางวินัย

มี ๕ สถาน ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก

ข้อควรปฏิบัติ

ข้าราชการทุกคนจำเป็นต้องทราบ
ข้อกำหนดวินัยตามพระราชบัญญัติฯ เพื่อ
ประโยชน์ในการรักษาวินัย หรือประพฤติตน
ให้เป็นข้าราชการที่ดี

โดยที่กระทรวงการต่างประเทศ
เป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้าน
การต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อผดุงเกียรติและ
ศักดิ์ศรีของ “นักรทูต” และผู้ที่ปฏิบัติงาน
การต่างประเทศของไทยให้ควรแก่ความไว้วางใจ
และเชื่อมั่นของปวงชน และให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
จึงต้องปฏิบัติตาม “ข้อบังคับกระทรวง
การต่างประเทศว่าด้วยจรรยาข้าราชการและ
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และ
การต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๑” ด้วย (ภาคผนวก)

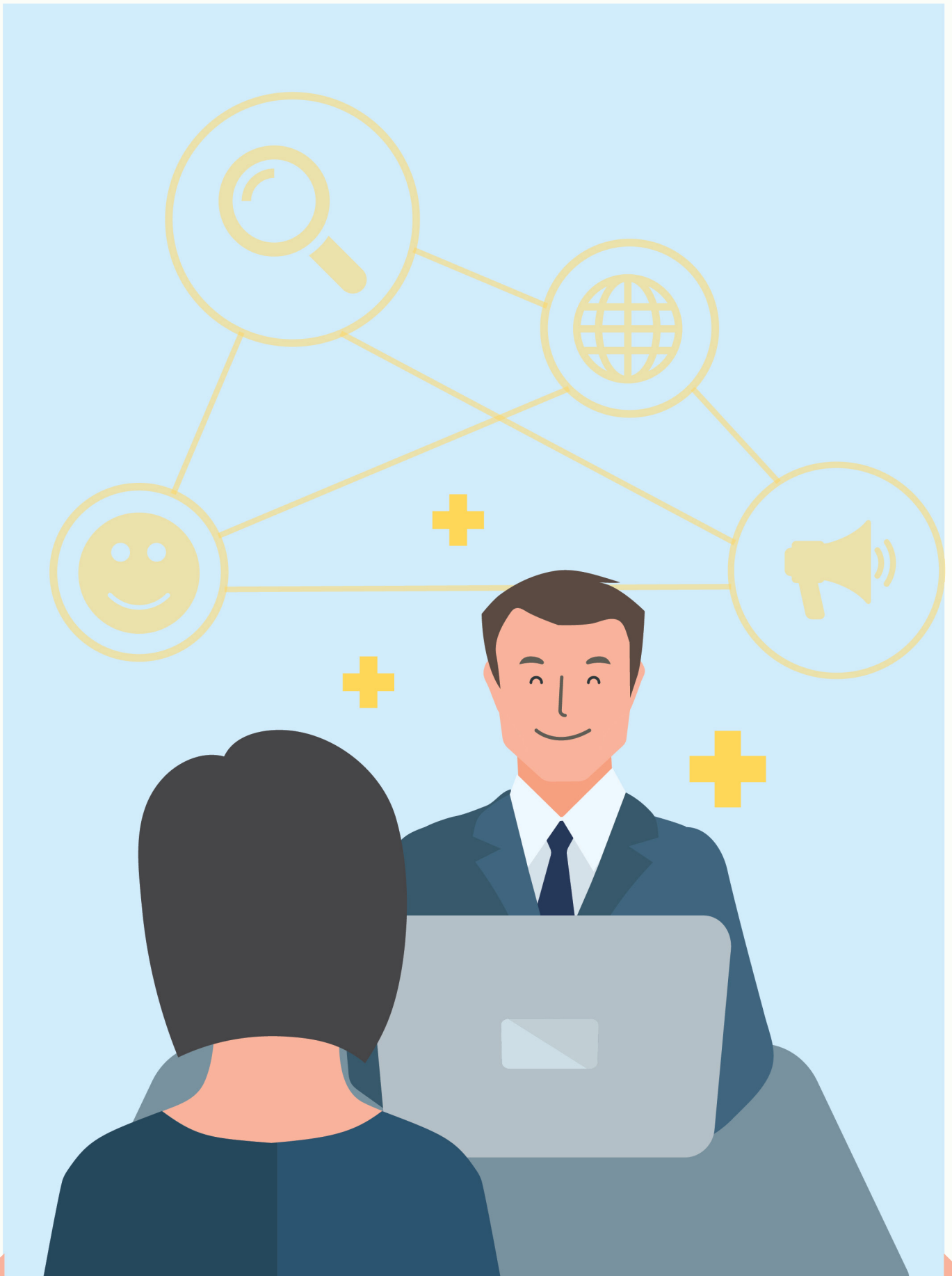

วินัยต่อประเทศชาติ

สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานของประเทศจะต้องเป็นผู้เลื่อมใสและสนับสนุนการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานไม่สนับสนุนการปกครองระบอบดังกล่าว ได้แก่ การกระทำในทางคัดค้าน ต่อต้าน หรือเป็นปรปักษ์

วินัยต่อประชาชน

ต้องต้อนรับ ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์ แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปซึ่งรวมทั้งคนไทยที่เป็นพลเมืองของประเทศ และคนต่างชาตินิที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยหรือเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วย เช่น เจ้าหน้าที่กงสุลไม่ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อโดยละเอียด และไม่ห้คำแนะนำที่ชัดเจนเพียงพอเป็นเหตุให้ผู้มาติดต่อราชการต้องเดินทางมาหลายครั้ง หรือแสดงกิริยาไม่พอใจเมื่อมีประชาชนมาใช้บริการ หรือให้บริการโดยเลือกปฏิบัติไม่จัดลำดับผู้มารับบริการ เมื่อประชาชนทักท้วง ก็ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ เป็นต้น

ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

- ❌ ดูหมิ่น หมายถึง สบประมาท ดูถูกว่าไม่ดี
- ❌ เหยียดหยาม หมายถึง ดูหมิ่น ดูถูก หรือรังเกียจ โดยเหยียดให้ต่ำลง เช่น เหยียดคนลงเป็นสัตว์
- ❌ กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตน ใช้อำนาจบังคับเอา
- ❌ ข่มเหง หมายถึง ใช้อำนาจรังแก
- ❌ ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หมายถึง ประชาชนที่ติดต่อราชการหน่วยงานของตน ซึ่งอาจเป็นการติดต่อที่ห่างโดยระยะทาง เช่น ทางโทรศัพท์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงประชาชนทั่วไปหรือเพื่อนบ้านซึ่งมิได้ติดต่อราชการ

เช่น ข้าราชการแอบถ่ายรูปประชาชนที่มาติดต่อราชการแล้วโพสต์ในสื่อออนไลน์ว่า “ของแปลก คนอะไรเกิดมาชี้เหร่ ทำไมช่างกล้าเกิด” เป็นต้น

ວິນິຍຕ່ອຜູ້ບັງຄັບບັດຍຸຊາ

ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบ ด้วยกฎหมายและระเบียบราชการ

ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง ทั้งนี้ “คำสั่ง” หมายถึง การบอกกล่าวให้กระทำ หรือให้ปฏิบัติซึ่งอาจเป็นคำสั่งด้วยวาจาก็ได้

เช่น ปลัดกระทรวงฯ มีคำสั่งให้ข้าราชการอยู่เวรประเภทต่าง ๆ (เวรฉุกเฉิน เวรนอกเวลาราชการ) แต่ข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นนายเวรประเภทต่าง ๆ “ไม่มาอยู่เวร” เนื่องจากไปหามารดาซึ่งป่วยหนักและไม่สามารถกลับมาอยู่เวรได้ทัน และไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อสั่งการให้ผู้อื่นมาอยู่เวรแทนแต่อย่างใด เป็นต้น

หรือมีหน้าที่อยู่เวรในวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. แต่ไม่มา โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จากนั้นได้มากระทรวงฯ ในวันอาทิตย์แทน และได้แก้ไขบันทึกสมุดตรวจเวรของช่วงวันเสาร์ จากข้อความที่ระบุว่า “นาย ... ไม่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรตามที่ได้รับมอบหมาย” เป็น “ตรวจเวรแล้วเหตุการณ์ทั่วไปปกติ” เป็นต้น

อย่างไรก็ดี กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ได้รับคำสั่งสามารถขอให้ทบทวนคำสั่งได้ หากเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ โดยให้เสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที แต่ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ก็ต้องปฏิบัติตาม

ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

ห้ามข้าราชการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาในทุกกรณี โดยไม่จำกัดเฉพาะในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย แต่หมายรวมถึงทุกเรื่องที่จะต้องมีการรายงาน ซึ่งถ้ามีการรายงานเท็จ หรือรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอก ก็เป็นความผิดทางวินัย

“การรายงาน” หมายถึง การบอกเล่าเรื่องที่ได้ทำ ได้รู้ หรือได้เห็นมา อาจเป็นการรายงานด้วยวาจา หรือด้วยหนังสือ หรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้ ซึ่งจะเป็นการรายงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัย หรือขออนุญาต ขออนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็เป็นการรายงานทั้งสิ้น เช่น กระทบงฯ ขอรับข้อมูลจากข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการสรรหา การบรรจุและแต่งตั้ง ลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ เพื่อประกอบการพิจารณาว่า การดำเนินงานเป็นไปอย่างไร่งใสและเป็นธรรมตามที่มีการร้องเรียนหรือไม่ แต่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลกระทบงฯ แค่ว่าเพียงบางส่วน และไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เป็นต้น

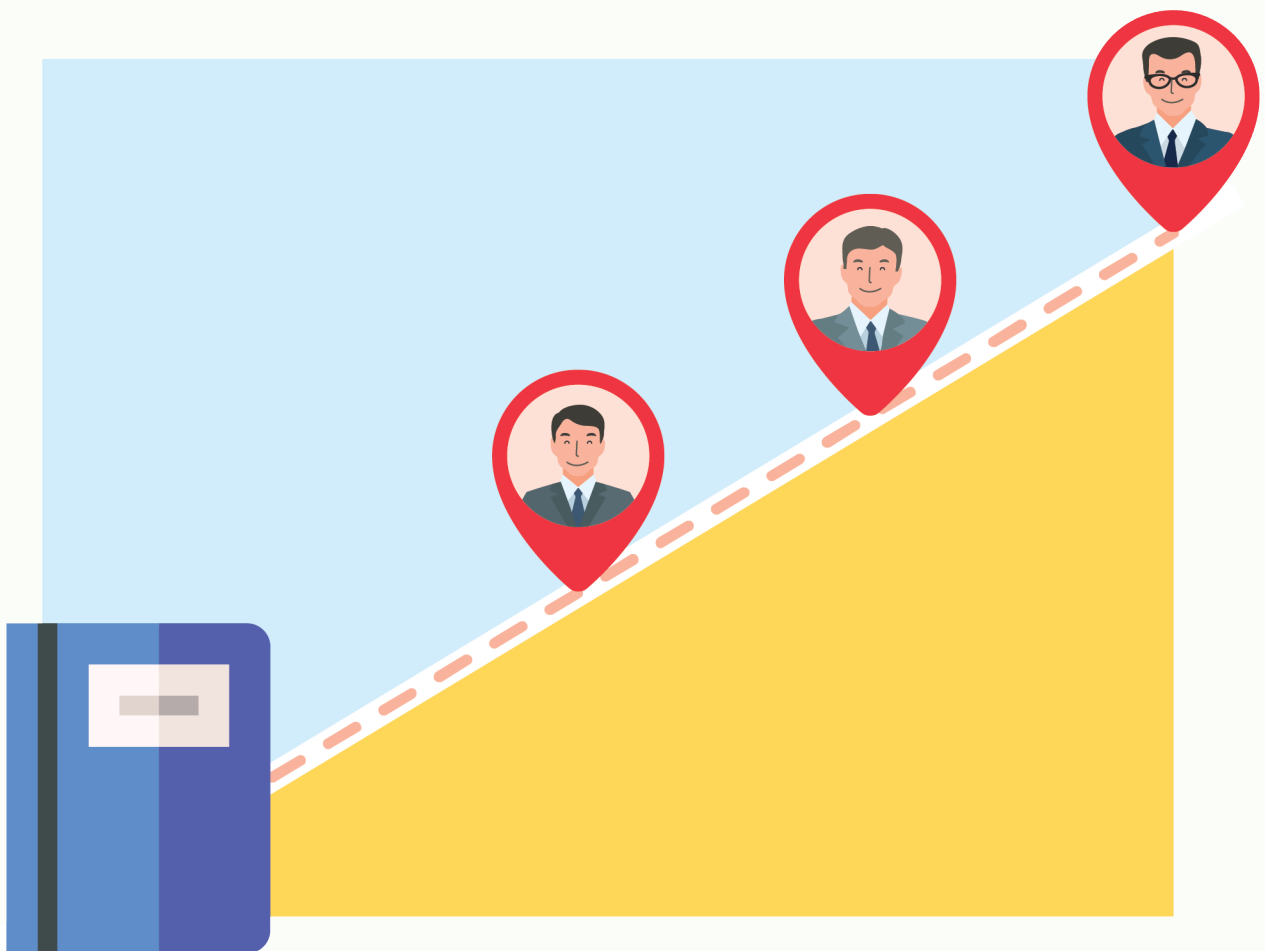

ไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำ ข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ได้รับอนุญาต

ในการปฏิบัติราชการต้องเสนอตามลำดับชั้นผู้บังคับบัญชา จะเสนอข้ามลำดับผู้บังคับบัญชาไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปจะสั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตให้กระทำเป็นพิเศษชั่วคราว

ทั้งนี้ ถ้าไม่ใช่การปฏิบัติราชการก็ไม่ห้าม เช่น การร้องเรียนขอความเป็นธรรม เป็นต้น

วินัยต่อเพื่อนร่วมงาน

สุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

ข้าราชการต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ซึ่งหมายถึง บุคลากรประเภทอื่นใด สังกัดอื่นใด ที่ร่วมปฏิบัติงานด้วยกัน เช่น บุคลากรในทีมประเทศไทย ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ เป็นต้น

เช่น ข้าราชการรายหนึ่งชี้หน้าด่าทอข้าราชการอีกรายในเวลาปฏิบัติราชการ ด้วยถ้อยคำหยาบคายต่อหน้าเพื่อนข้าราชการหลายคน หรือข้าราชการมีกิริยาที่แสดงความไม่เคารพและไม่ให้เกียรติผู้บังคับบัญชา รวมถึงการพูดจาสื่อเสียดกระทบกระเทือนผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

ไม่กระทำการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

“กลั่นแกล้ง” หมายถึง หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายหรือกระทำการอย่างใดที่มีเจตนาให้ผู้อื่นเดือดร้อน

“กดขี่” หมายถึง การข่มให้อยู่ในอำนาจของตน ใช้อำนาจหรือกำลังบังคับเอา หรือแสดงอำนาจเหนือ

“ข่มเหง” หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

ข้าราชการต้องอยู่ร่วมกันในหน่วยงานและปฏิบัติราชการร่วมกัน ดังนั้น ข้าราชการควรมีความสามัคคีกลมเกลียวกันและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ควรถกกัน แกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการด้วย

เช่น ข้าราชการผู้หนึ่งนำเสนองานที่ตนทำเสร็จแล้วตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายต่อหัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มงานเก็บไว้จนเรื่องหายโดยไม่บอกกล่าวให้ผู้เสนองานทราบ เมื่อผู้เสนองานทวงถามก็เฉยเสีย ไม่ชี้แจงประการใด จนกระทั่งผู้เสนองานไม่ได้เลื่อนเงินเดือน เพราะไม่มีผลงาน การกระทำของหัวหน้ากลุ่มงานมีลักษณะที่ส่อไปในทางกลั่นแกล้งกันในการปฏิบัติราชการซึ่งผิดวินัย เว้นแต่หัวหน้ากลุ่มงานสามารถชี้แจงได้เพียงพอที่จะฟังได้ว่ามิได้กลั่นแกล้ง เป็นต้น

ไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การกระทำต่อข้าราชการด้วยกันหรือต่อผู้ร่วมปฏิบัติราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในสถานที่ราชการหรือนอกสถานที่ราชการ โดยผู้ถูกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกระทำเดือดร้อนรำคาญ โดยวิธีการใดต่อไปนี้

๑. กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจับ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น

๒. กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย เป็นต้น

๓. กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณ หรือสัญญาณใด เป็นต้น

๔. การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามก อนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น

๕. การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียบธรรม และ ไม่อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์

ความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรมเป็นคุณธรรมสำคัญสำหรับข้าราชการ เพราะถ้าข้าราชการไม่ซื่อสัตย์ ไม่สุจริต หรือไม่เที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่ประเทศชาติหรือประชาชน และแก่ตัวข้าราชการเอง

“หน้าที่ราชการ” หมายถึง งานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตัวข้าราชการโดยตรง ซึ่งได้แก่ หน้าที่ซึ่งเกิดขึ้นตามกฎหมาย รวมทั้งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

“ซื่อสัตย์” คือ การปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

“สุจริต” คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสำนึกดีและชอบด้วยทำนองคลองธรรม

“เที่ยงธรรม” คือ การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ

เช่น เจ้าหน้าที่คลังจัดทำหลักฐานการเบิกเงินเกินกว่าจำนวนลูกจ้างที่มาปฏิบัติงานจริง แล้วนำเงินส่วนที่เกินที่ได้รับไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ใช้ในราชการถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนและโดยไม่ซื่อสัตย์ หรือเจ้าหน้าที่กงสุลอำนวยความสะดวกให้ญาติของตนได้รับบริการในลักษณะแทรกคิว ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม เป็นต้น

ไม่ปฏิบัติหรือไม่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ ไม่ปฏิบัติหรือไม่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

“การปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายความว่า การกระทำในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ

“การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายความว่า การมีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ แต่ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่อง พลังเพลอ หลงลืม หรือเข้าใจผิด

“โดยมิชอบ” หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม ซึ่งก็คือ “ไม่เป็นไปตามที่ถูกต้อง”

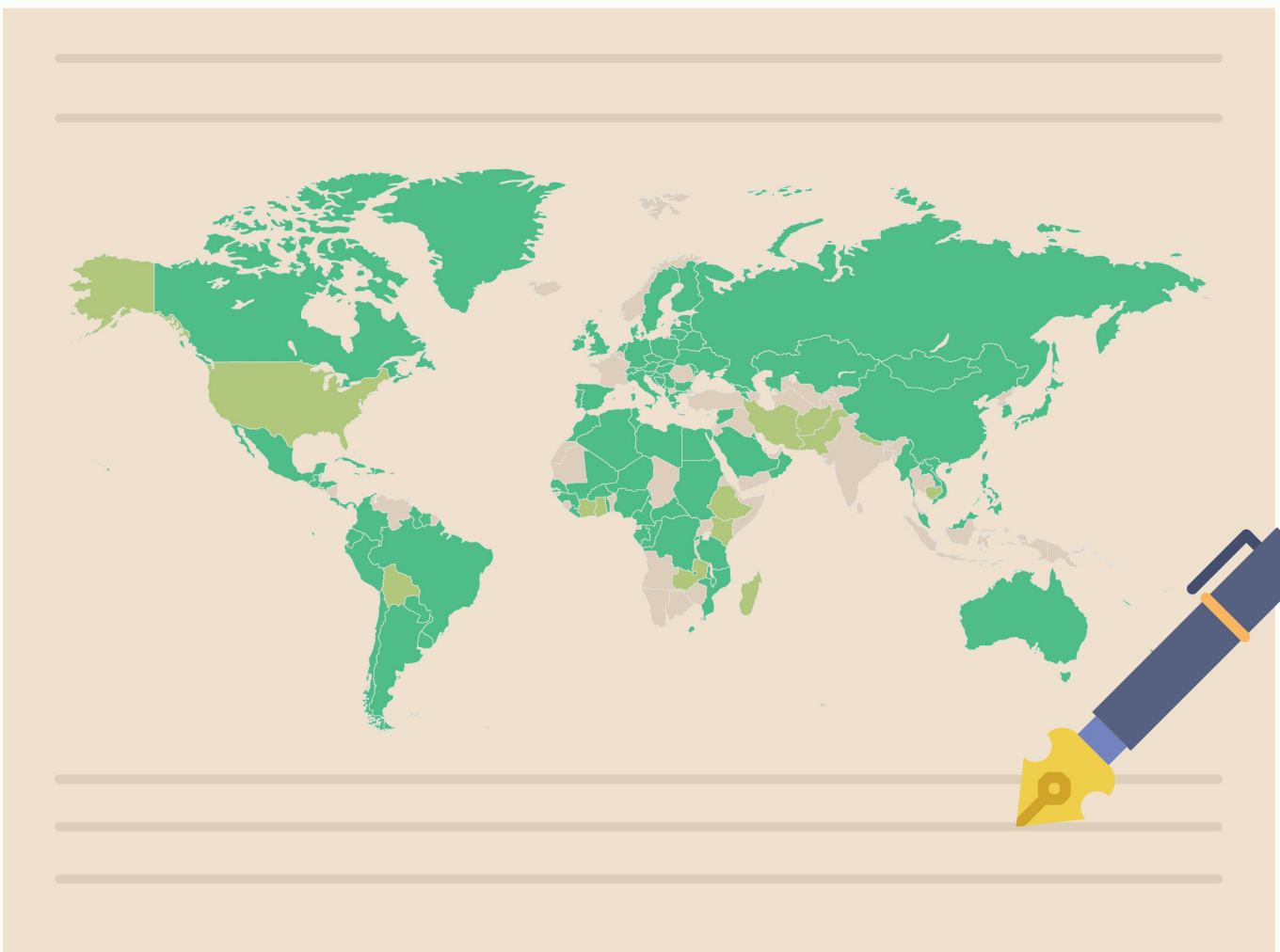
“โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

เช่น เจ้าหน้าที่คลังของสถานเอกอัครราชทูตมีพฤติกรรมจัดทำบัญชีงบประมาณไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากมีการลงบัญชีรายรับน้อยกว่าที่เป็นจริง โดยการบันทึกบัญชีเงินรายได้แผ่นดินไม่ครบถ้วน และไม่นำเงินรายได้แผ่นดินเข้าบัญชีธนาคาร แต่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวและมีการลงบัญชีรายจ่ายไม่ถูกต้อง โดยการนำหลักฐานที่เคยเบิกจ่ายแล้ว มาเบิกจ่ายอีก และไม่ได้ส่งใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายหลายรายการ ทำให้เงินของสถานเอกอัครราชทูตสูญหายเป็นจำนวนมาก เป็นต้น ทั้งนี้ ความผิดฐานนี้เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และมีมติคณะรัฐมนตรีให้ลงโทษ “ไล่ออกจากราชการสถานเดียว”

ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และระเบียบแบบแผนของราชการ

ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบทางราชการ เช่น ในระหว่างประจำการในต่างประเทศ นักการทูตได้ซื้อรถยนต์โดยได้รับยกเว้นภาษีตามหลักการเรื่องเอกสิทธิ์ทางการทูต และได้ขอป้ายทะเบียนทางการทูตสำหรับรถยนต์คันดังกล่าวด้วย แต่ไม่ได้ใช้รถยนต์กับป้ายทะเบียนด้วยตนเอง มีการขายรถยนต์พร้อมแผ่นป้ายทะเบียนดังกล่าวให้ผู้อื่นที่มีใช้นักการทูตใช้ในระหว่างที่ตนเองประจำการอยู่ และเมื่อครบวาระประจำการ นักการทูตรายนี้ก็ไม่ส่งคืนป้ายทะเบียนแต่อย่างใด เป็นต้น

ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ หุ่นเท และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมุ่งให้เกิดผลสำเร็จและได้ผลดีเป็นสำคัญ ไม่ใช่ทำแบบ “เข้าขามเย็นขาม” เพื่อให้เสร็จ ๆ ไป หรือให้หมดเวลาไปวัน ๆ และข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการอีกด้วย

เช่น อัครราชทูตที่ปรึกษา ในฐานะผู้ดูแลการบริหารงานสำนักงานทั้งในด้านงาน เงิน คน ไม่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่คลังทุจริตและราชการได้รับความเสียหาย หรืออัครราชทูตที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบการดำเนินงานที่เกี่ยวกับลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ (ลูกจ้างฯ) ของสถานเอกอัครราชทูต ได้อนุญาตให้ลูกจ้างฯ ลาหยุดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โดยให้ได้รับค่าจ้างในระหว่างการลาหยุดด้วย เป็นต้น

อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่

“อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ” หมายถึง สละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการตามที่ทางราชการต้องการ และในกรณีที่ราชการมีงานเร่งด่วนจำเป็นต้องใช้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาด้วย

“ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่มากระทรวงเพื่อปฏิบัติราชการ ตามหน้าที่หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติ

“ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง มาอยู่ในกระทรวงแต่ไม่สนใจเป็นธุระ ไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ปล่อยให้งานค้างค้ำง เช่น นักการทูตปฏิบัติภารกิจได้ลงลายมือชื่อเข้าปฏิบัติราชการแล้วแต่ยังไม่ทำงาน ออกไปเดินเล่นที่ตลาดนัด หรือออกไปธุระส่วนตัวเป็นประจำ ทำให้งานในหน้าที่ค้างเป็นจำนวนมาก หรือข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อต่างประเทศ แต่เมื่อครบกำหนดการลาศึกษาแล้ว ไม่มารายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นต้น

ไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อ ในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือ โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

การมาลงชื่อลงเวลาเพื่อที่จะให้เป็นหลักฐานว่าได้มาปฏิบัติราชการ และละทิ้งหน้าที่ไปโดยไม่ได้ปฏิบัติราชการเลยทั้งวัน ถือได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการเต็มวัน และการละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องโดยไม่ได้มา หรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยติดต่อกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน และหากไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการก็จะเป็นความผิดฐานนี้ ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และมีมติคณะรัฐมนตรีให้ลงโทษ “ไล่ออกจากราชการสถานเดียว” เช่น ข้าราชการไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวม ๒๑ วัน เพราะมีเจ้าหนี้ส่วนตัวมาทวงหนี้ที่หน่วยงานทำให้เกิดความหวาดระแวงไม่กล้ามาทำงาน เป็นต้น

รักษาความลับของทางราชการ

ข้าราชการผู้ใดได้ทราบความลับของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการทราบมาโดยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หรือโดยทางอื่นใด และไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นก็ตาม ผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้ โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ได้ทราบ

“ความลับ” หมายถึง เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย เป็นสิ่งที่พึงสงวนไว้ให้รู้แต่เฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเท่านั้น หากรู้ไปถึงผู้อื่นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการซึ่งในบางกรณีอาจถึงเป็นภัยร้ายแรงแก่ประเทศชาติก็ได้

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดชั้นความลับของทางราชการไว้เป็น ๓ ชั้น คือ ลับที่สุด ลับมาก และลับ

เช่น ฝ่ายเลขานุการของการเจรจาวิภาคีด้านความมั่นคงของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้นำผลการประชุมท่าทีของฝ่ายไทย ซึ่งเป็นเรื่อง “ลับ” ไปเปิดเผยต่อหน่วยงานของประเทศที่เป็นคู่เจรจากับประเทศไทย เป็นต้น

วางตัวเป็นกลางทางการเมือง และปฏิบัติตามระเบียบ ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ

ข้าราชการต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมือง ซึ่งรวมถึง “การไม่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลให้เป็นที่ปรากฏแก่ประชาชน”

เช่น ข้าราชการโพสต์รูปภาพและข้อความการดำเนินงานของรัฐบาลในเรื่องการค้ำนุชย์ใน Facebook ส่วนตัว โดยได้แสดงความเห็นประกอบในลักษณะที่ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ว่าข้าราชการรายนี้วิจารณ์การดำเนินงานของรัฐบาล เป็นต้น

ไม่ประมาทเล่นเล่ในหน้าที่ราชการ

“ประมาทเล่นเล่ในหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง พลังเพลอ หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการจะต้องปฏิบัติ โดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหาย การประมาทเล่นเล่่นี้มีได้ทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำและละเว้นการกระทำ เช่น ข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษาเงินสดของคณะ ไม่ได้เก็บรักษาเงินสดในตู้เซฟของสำนักงาน แต่ได้วางไว้บนโต๊ะทำงานเป็นระยะเวลาหลายวัน โดยมีป้ายระบุว่า เงินสดของคณะ ต่อมาพบว่า เงินสดของคณะที่วางไว้บนโต๊ะทำงานได้สูญหายไป เป็นต้น

ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

เช่น ข้าราชการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการคัดเลือกลูกจ้างชั่วคราว ได้ดำเนินการสอบ
ข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์โดยไม่โปร่งใสและลำเอียง จนเป็นเหตุให้ญาติของตนเป็นผู้ผ่าน
การคัดเลือกและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างชั่วคราว เป็นต้น

ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกับ ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไปว่า ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เช่น กรรมการผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ มีลักษณะงานและหน้าที่อย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกับกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ย่อมต้องห้ามตามข้อนี้ แต่การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือเป็นผู้มีหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนโดยมิได้เข้าไปจัดการงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนไม่เป็นการต้องห้ามตามข้อนี้

การเป็นตัวแทนประกันชีวิต การเปิดร้านค้าหรือการทำงานพิเศษใด ๆ ต้องไม่ใช้เวลาราชการ หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ตนหรือผู้อื่นในการประกอบกิจการงานดังกล่าว เพราะอาจจะเป็นความผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการหรือฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นได้

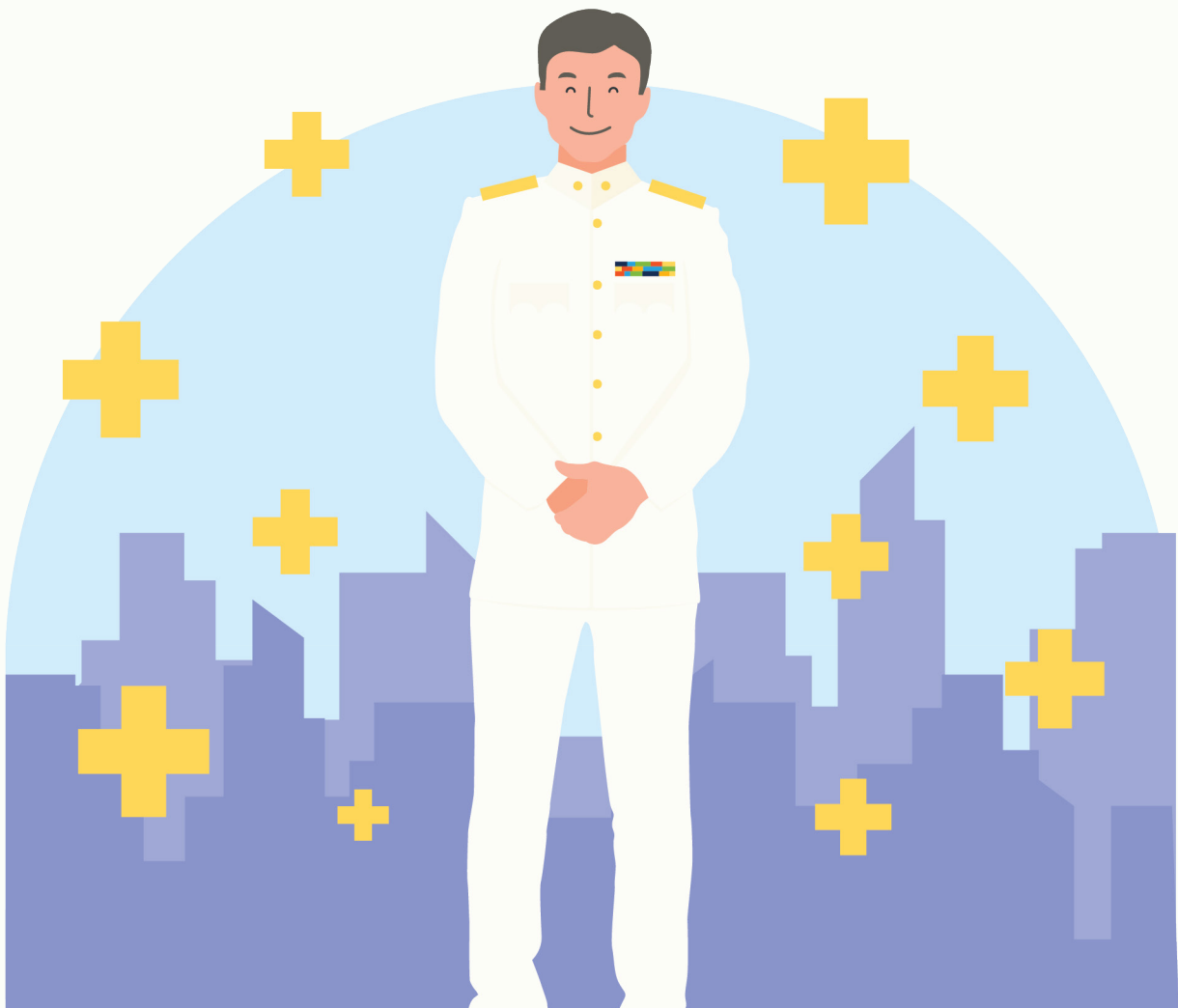
វិន័យຕໍ់ព្រលខេ

ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ หาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หน้าที่ราชการของตน

ข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตนมิให้เสื่อมเสีย

เช่น การที่ข้าราชการมาปฏิบัติราชการในลักษณะเมาสุราครองสติไม่อยู่ ส่งเสียงดัง
แสดงวาก้าวร้าวหยาบคายต่อเพื่อนร่วมงาน หรือการที่ข้าราชการจดทะเบียนสมรสซ้อน
 เป็นต้น

ไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

“ประพฤติชั่ว” หมายถึง การกระทำที่

๑. ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๒. สังกมรังเกียจ
๓. กระทำโดยเจตนา

เช่น ข้าราชการทำการทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง ข้าราชการเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางไปราชการเป็นเท็จด้วยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ เป็นต้น

ต้องไม่กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก หรือได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การได้รับโทษจำคุกนี้ หมายถึง คดีถึงที่สุดโดยคำพิพากษาให้จำคุกและไม่รอการลงโทษ หรือยกโทษจำคุก หรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น

เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการลักทรัพย์ผู้อื่นอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา คดีถึงที่สุดศาลพิพากษาให้จำคุก ๖ ปี ๒ เดือน เป็นต้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ธุรการรายนี้ มีพฤติกรรมเข้าข่ายที่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อบังคับกระทรวงการต่างประเทศ
ว่าด้วยจรรยาข้าราชการและเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และการต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๒

กระทรวงการต่างประเทศเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านการต่างประเทศ เพื่อรักษาอธิปไตยและส่งเสริมความมั่นคง เสถียรภาพ และเกียรติภูมิของประเทศ รวมทั้งนำการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ในเชิงสร้างสรรค์มาสู่ประเทศไทย ตลอดจนส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีกับนานาอารยประเทศและองค์ระหว่างประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า ความอยู่ดีกินดีของคนไทยทั้งประเทศและความสงบสุขของสังคมโลก

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการต่างประเทศของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ตามภารกิจข้างต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและสอดคล้องกับหลักสากล จึงสมควรให้มีข้อบังคับกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยจรรยาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และการต่างประเทศขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้กำหนดข้อบังคับจรรยาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และการต่างประเทศ เพื่อเป็นหลักแห่งความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นการเพิ่มเติมจากแนวปฏิบัติมาตรฐานกลางตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และโดยเฉพาะเมื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของนักการทูตหรือผู้ปฏิบัติงานการต่างประเทศของไทยให้ควรแก่ความไว้วางใจ และเชื่อมั่นของปวงชน และให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยจรรยาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“จรรยา” หมายความว่า ข้อกำหนดความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติในหมู่คณะ

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศและข้าราชการหน่วยงานอื่น ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลอื่นนอกเหนือจากข้าราชการที่ปฏิบัติงานทางการทูต การกงสุล และการต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงลูกจ้างทุกประเภทและพนักงานราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในประเทศและต่างประเทศ

“การทูต” หมายความว่า ภารกิจที่เกี่ยวกับการเป็นผู้แทนรัฐ การเจรจา การสนทนาติดต่อ สื่อสาร

“การกงสุล” หมายความว่า ภารกิจที่เกี่ยวกับการออกหนังสือเดินทาง การออกเอกสารเดินทาง การคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของชาวไทยในต่างประเทศ และการดำเนินการในเรื่องสัญชาติและนิติกรณ์

“การต่างประเทศ” หมายความว่า ภารกิจในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศ

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกี่ยวเนื่องกับข้อบังคับ

หมวด ๑ ค่านิยมหลัก

ข้อ ๕ ค่านิยมหลักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทูต การกงสุล และการต่างประเทศ พึงยึดค่านิยมหลักดังต่อไปนี้

๕.๑ ยึดมั่นและกล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใด ๆ มั่นคงในเหตุผล ในหลักวิชา ยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาข้าราชการ อีกทั้งรักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ แห่งสถาบันอย่างเคร่งครัด

๕.๒ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ อดทน เพื่อให้งานแล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยยึดมั่นในผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นสำคัญ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๓ เคารพต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ให้ความสำคัญต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในงานวิชาชีพที่จะต้องปฏิบัติต่อกันอย่างเสมอภาคและมีเมตตาธรรม

หมวด ๒ จรรยา

ข้อ ๖ การเป็นผู้แทน

พึงตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และสถานภาพ “การเป็นผู้แทน” ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทั้งขณะที่อยู่ในประเทศและต่างประเทศ ให้ได้ผลสำเร็จสมบูรณ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ และดำรงตนอย่างเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และการเป็นผู้แทนของประเทศ ด้วยเกียรติและศักดิ์ศรี

สำหรับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตนั้น พึงสำนึกในสถานภาพที่สำคัญที่สุด คือ การเป็นผู้แทนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการส่งเสริมและเจริญสัมพันธไมตรีกับ ประเทศที่ไปประจำการนอกเหนือจากการเป็นผู้แทนของรัฐบาล

ข้อ ๗ การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบและมารยาทที่เกี่ยวข้อง

พึงเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ ข้าราชการ กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการทูตและการกงสุล กฎหมายและระเบียบ ของรัฐผู้รับ แบบธรรมเนียมมารยาททางการทูต ทางการกงสุล โดยคำนึงถึงประเพณีและวัฒนธรรม ท้องถิ่นของรัฐผู้รับ และหลักสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๘ การดำรงตน

๘.๑ การวางตน

พึงดำรงตนให้เหมาะสมกับฐานะและตำแหน่งหน้าที่ และพึงละเว้นการใด ที่กระทบกระเทือนหรือทำให้เสื่อมเสียต่อการปฏิบัติราชการ

๘.๒ การรักษาชื่อเสียง

พึงรักษามารยาทและประพฤติตนให้ถูกต้องตามศีลธรรมอย่างเคร่งครัด และพึงหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจนำไปสู่ความเสื่อมเสียต่อตนเอง ครอบครัว และชื่อเสียงของ องค์การ รวมทั้งละเว้นกระทำการอันไม่เหมาะสมทางเพศ

๘.๓ การให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น

พึงดำเนินการให้ข้อมูลหรือเสนอความคิดเห็นอย่างเป็นทางการเมื่อได้รับ มอบหมายอย่างเป็นทางการแล้วเท่านั้น

การแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลต่อสาธารณะ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณใด ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ผู้นั้น พึงสำนึกถึงสถานะของการเป็นผู้แทนประเทศอยู่เสมอ

๘.๔ การทำงานอื่นนอกเหนืองานราชการ

พึงเว้นปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพหรือการพาณิชย์เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน เมื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ

๘.๕ การใช้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต

พึงเว้นจากการใช้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

ข้อ ๙ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

๙.๑ ความสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชา

การรายงานและการให้ข้อเสนอแนะ

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่พึงรายงานและให้ข้อเสนอแนะที่มีเนื้อหาสาระครบถ้วนตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงหรือมีอคติ พร้อมทั้งพึงแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายใด ๆ ไม่ว่ารายงานและข้อเสนอนั้นจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือไม่

๙.๒ ความสัมพันธ์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

๙.๒.๑ การเป็นต้นแบบที่ดี

ผู้บังคับบัญชาพึงปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและความประพฤติส่วนตัว ใช้ความรอบรู้ กล้าหาญ และเที่ยงธรรมในการปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม ยกย่อง เชิดชู และสนับสนุนผู้ที่มีความรู้ความสามารถคู่คุณธรรม หมั่นส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน

๙.๒.๒ การแสดงภาวะผู้นำ

ผู้บังคับบัญชาพึงแสดงวิสัยทัศน์และกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรอย่างมีระบบและชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนร่วมในทุกระดับ และพึงแสดงความรับผิดชอบต่อการกระทำไม่ว่าจะเป็นของตนเองหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

๙.๒.๓ การเลือกใช้คนให้ถูกกับงาน

ผู้บังคับบัญชาพึงสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานในองค์กร โดยนำความถนัดหรือชำนาญที่แตกต่างของผู้ร่วมงานในหน่วยงานของตนมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพในองค์กร

๙.๓ ความสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมงาน

๙.๓.๑ ความสามัคคี

พึงยกย่องนับถือให้เกียรติกัน สมัคสมานสามัคคีและเกื้อกูลกัน มีความเสียสละอดทน รู้จักเกรงใจ และให้อภัย

๙.๓.๒ การเคารพสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค

พึงหลีกเลี่ยงพฤติกรรมอันอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ร่วมงานในสำนักงานหรือต่างสำนักงานกัน ระมัดระวังมิให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ร่วมงานส่งผลร้ายต่อการปฏิบัติงานและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ร่วมงานทุกระดับ รวมทั้งเจ้าหน้าที่และลูกจ้างท้องถิ่น เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ สถานะของบุคคล ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความเห็นทางการเมือง หรือสถานะอื่นใด

ข้อ ๑๐ ความสัมพันธ์ต่อประชาชน สังคม และองค์กร

พึงตระหนักและให้ความสำคัญกับงาน “การทูตเพื่อประชาชน” ที่มุ่งหวังให้การต่างประเทศเป็นเรื่องใกล้ชิดตัวประชาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือ ค้ำครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ อีกทั้งพึงให้บริการประชาชนด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ โดยเสมอภาค เป็นธรรม และคำนึงถึงความถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และประหยัด

พึงมี “จิตสำนึกสาธารณะ” และยึดมั่นในการประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อส่งเสริมและเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับการพัฒนาจริยธรรมที่เข้มแข็ง และยั่งยืนในองค์กรและสังคม

ข้อ ๑๑ แนวปฏิบัติทั่วไป

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคนพึงมีหน้าที่รายงานโดยสุจริตถึงการปฏิบัติที่ขัดหรือสงสัยว่าจะขัดต่อหลักการต่าง ๆ ในข้อบังคับฉบับนี้ ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง หรือในกรณีที่ไม่อาจรายงานต่อผู้บังคับบัญชาได้ อาจขอคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไป

ผู้บังคับบัญชาพึงมีหน้าที่สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติสอดคล้องกับแนวทางในข้อบังคับฉบับนี้

หมวด ๓
การบังคับใช้

ข้อ ๑๒ ข้อบังคับฉบับนี้ เป็นข้อบังคับที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับพึงทำความเข้าใจ และยึดมั่นในการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับแนวทางในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน การไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับนี้อันมิใช่ความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน รวมทั้งนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือนหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนา และหากมีปัญหาในการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปรึกษาผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายวีระศักดิ์ พุทธระกุล)

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
และส่วนวินัยและนิติการ
สำนักบริหารบุคคล
กระทรวงการต่างประเทศ

